

der ligger tilbage for os, kan jeg ikke negte, at det forekommer mig, at Loven herigjennem, naar man samler Alt, hvad der saaledes er fket, er saa tilstrækkeligt forberedt til, at man kan træffe sin Beslutning, som man ved Vedtagelsen af en Lov i Almindelighed kan forlange. Men naar man nu kaster Blikket ud i Fremtiden, saa negter jeg ikke, at ligesom jeg finder, at Udvalgets Flertal har været noget for tungtindigt, om jeg saa maa sige, med Hensyn til Betragtningen af det, som hidtil er fket, har saa at sige set noget mørkt derpaa og ikke fundet det tilstrækkeligt udtømmende, saa maa man lade det, at det paa den anden Side ved at se ud i Fremtiden er blevet i en overmaade høi Grad sangvinst. Ved Motiveringerne af sin Dagsorden, udtaler Flertallet udtrykkelig her i Betænkningen, at naar man blot faar denne Sag standset ved en Dagsorden, saa vilde der derved kunne bringes en „større Klarhed tilveie om Stridens Gjenstand“. Sa, Strid eller rettere Stridigheder, thi der er jo en god Slump, tror jeg nok, at der vil komme en Del af, og det i meget forskellige Retninger; de ville efter al Sandsynlighed ogsaa frembringe en større eller mindre Klarhed over forskellige Punkter, som nu ikke ere komne saa stærkt frem, og endelig ville de vistnok komme til at vise netop, hvor stærk Striden er, ligesom den vil blive lidenskabeligt ført. Alt dette vil man jo, selv om man er mindre sangvinst, ogsaa kunne vente vil komme frem, men saa tilføies der, at dette da muligen kunde „fremkalde en Tilnærmelse fra de modsatte Sider og en Udjevning af de væsentligste Meningsuligheder“. Dette er imidlertid et yderst sangvinst Haab. Det er Noget, som man jo ganske vist kan udtale som et Haab, men jeg tilstaar, at man efter den Erfaring, som man jo maa have, maa sige, at der er fuldt saa megen Grund til at vente, at det, naar Sagen nu paany kastes ud til en fri og ubunden Forhandling, fra alle Sider vil komme til at træde endnu stærkere frem, hvor mange forskellige Meninger og Uligheder der er tilstede, og det vilde da kun være ved en besynderlig lykkelig Tilfældighed, om Resultatet af denne Forhandling skulde blive det, at der

fremkom en Udjevning af Meningsforskjellighederne. Men allerneest sangvinst bliver dog unegtelig Flertallet ved, at slutte med at sige, at naar der kunde fremkaldes en Tilnærmelse fra de modsatte Sider og en Udjevning af de væsentligste Meningsuligheder, vilde derved med Hensyn til Reformens Udførelse i Livet være opnaaet et Resultat, som i alle Henseender kan opveie Reformens Udførelse til næste Rigsdagsamling. Sa, dersom man virkelig for Alvor kunde nære det Haab, at der da skulde være den mindste Udfigt til, at denne Reform kunde blive gennemført i næste Rigsdagsamling, saa vilde jeg sige, at man vilde kunne se paa en saadan Standning af Sagen, med et forholdsvis let Blik; men jeg kan ikke negte, at det forekommer mig, at der er aldeles overveieende Sandsynlighed for, at dette Resultat paa ingen Maade vil kunne naas. Jeg tror, at naar man blot vil betragte Forholdet, som det er her i Thinget nu, og Forholdet imellem den Opfattelse af et Hovedpunkt, der gjør sig gjældende her i Thinget og i det andet Thing, saa vil man allerede deri finde en tilstrækkelig Modsetning til at forhindre Gennemførelsen af Loven i næste Samling, til hvilken Tid vi jo — naar ikke Noget særlig kaldes bort — omtrent uforandret i det Hele taget ville være de Samme som nu. Jeg kan dernæst heller ikke tro Andet, end at den offentlige Debat — for at bruge dette Udtryk — jo vistnok ikke vil udeblive, og at den muligen endog vil træde mere varm, fyldig og lidenskabelig frem, end man maaste kunde ønske det eller har ventet sig det, hvilket da upaatvirelig vilde udelukke Tanken om, at man skulde kunne komme til et endeligt Resultat allerede i næste Session. — Dette er, hvad jeg har at bemærke haade i den ene og den anden Retning med Hensyn til den Grundtanke, hvorpaa denne Dagsorden er bygget, og jeg kan derfor i det Væsentligste henholde mig hertil, naar jeg tillader mig at sige et Par Ord med Hensyn til de enkelte Affnit af denne Dagsorden. Ved det første Affnit kommer jeg dog, til at knytte nogle Bemærkninger til de Udtalelser, som dels indeholdes i Betænkningen og dels yderligere ere fremhævede af den ærede Ordfører. Det første